

Naši kraji in ljudje

Jubilej zaslužnega uradnika

Danes praznuje sedemdesetletnico svojega rojstva v polni telesni in duševni čistosti eden najodličnejših, eden najizkušenejših uradnikov naše javne uprave, gospod višji ravnatelj Matija Zamida.

Rojen dne 9. februarja 1856 v Uršah selih na Polenskem, je obiskoval ljudsko šolo deloma v domači občini, deloma v bližnjem Novem mestu, kjer je dovršil tudi gimnazijo. Po končanih srednjih šolah se je posvetil juridičnim študijem na dunajski univerzi, nakar je stopil s 1. januarjem 1882 v prakso pri politični upravi v Ljubljani. Služil je najprej pri okrajnem glavarstvu za ljubljansko okolico, potem pa pri deželni vladi v Ljubljani. Začetkom leta 1884. se je poslovil od državne službe in se dal nastavit pri mestnem magistratu ljubljanskem. Tu je služil deloma kot magistratni tajnik, deloma kot magistratni svetnik do 30. aprila 1889, ko je bil imenovan za deželnega svetnika in je prevzel težavno mesto vodilnega uradnika pri deželnem odboru kranjskem. Na tem mestu je razvil jubilar vse svoje sile, lotil se je z vsjo vno mlade, ambicioznega moža nelahke naloge, da dvigne urade deželnega odbora na ono višino, ki odgovarja važnosti najvišjega avtonomnega oblastva v deželi. Njegovi vestnosti in neumorni pridnosti se je to ob primerni podpori drugega uradništva tudi v polni meri posrečilo.

Uradniki deželnega odbora včasih niso živeli tistega ugleda, niso imeli tiste veljave kot n. pr. oni državne politične uprave. Temu je bilo vzrok v prvi vrsti gotovo nepoznanje razmer, nepoznanje nalog, ki jih je vršil deželni uradnik. Kaka krivica, ako se je smatralo delo deželnega uradnika za manj vredno kot ono državnega političnega uradnika! Delo deželnega uradnika je bilo posvečeno vseskozi blaginji domačega prebivalstva in že radi tega ni zaslužilo omaloževanja. A. da tudi samoposebi, po svoji kvalitativnosti ni moglo in ni smelo zaostajati za delom — recimo — uradništva deželne vlade, se mora sklepati iz dejstva, da je bil deželni odbor za avtonomne zadeve zadnja instanca. Deželni uradnik je imel nad sabo neposredno upravo sodišč, zato so morale biti njegove razsodbe vedno vsestransko premišljene in iuridčno dobro utemeljene. In uradništvo kranjskega deželnega odbora pri tem najvišjem sodišču ni bilo na slabem glasu!

Kake zahteve so se stavile na deželno uradništvo med zasedanjem deželnega zbora, to si uradniki drugih nanog težko predstavljajo. V takih časih ni bilo nobenih uradnih ur, delalo se je noč in dan delalo z največjim naporom. Vsak poslanec je imel svoje želje, vsak je hotel biti postrežen, a nobeden ni pomislil, da ni sam, da so še drugi, ki prihajajo s podobnimi zahtevami in da je nemogoče biti vsem obenem na uslugo. Naivne breme je pri tem seveda zadevalo predstojnika uradov, kajti on je bil v prvi vrsti tisti, do katerega so se obračali razni poslanci s svojimi težnjami v njegovi osebi se je predvsem osredotočevalo vse poslovanje. O bila ni lahko reči, skrbeti za to, da so se seje deželnega zbora vedno gladko in brez zadržka vršile!

«Jubilej dela!» Te besede bi bili lahko postavili na čelo predstojatelj vrsticam. Ogromno je duševno delo, ki ga opravi tekom svojih službenih let vsak uradnik, ki je vreden in se zaveda svojih službenih dolžnosti. Višji ravnatelj Zamida na služji že daleč preko predpisane službene dobe in lahko trdimo, da je delal svoj živ dan več, kot je bila njegova dolžnost. Njegova pridnost ni poznala mej! V svoji stroki je veščak in je na glasu kot eden najboljših naših upravnih uristov.

Deželni odbor je vedel ceniti njegove velike sposobnosti, njegovo izredno delavnost in požrtvovalno trudoljubivost. Dal mu je razne dokaze svojega priznanja in ga na razne načine odlikoval. In tudi država ga je v očigled njegovih nenavadnih uradniških svojstev opetovano odlikovala. On pa ima zavest, da je vse to pošteno zaslužil! — Bil je vedno naprednega mišljenja, ki ga ni skrival niti takrat, ko napredno čustvovanje ni bilo priporočilo za deželnega uradnika. Aktivno v politiko ni posegal, to mu je

branila tudi njegova služba, toda svojo strankarsko dolžnost je izpolnil čisto v najtežavnejših razmerah.

Zdaj stoji jubilar na čelu odsekov za

likvidacijo kranjske deželne imovine in je obenem šef sekcije za sekvestre ministrstva pravde. A poleg tega deluje še kot član raznih drugih institucij in kor-

Skupina zmagovalcev. Od leve na desno: gđc. Milči Bloudkova (II.), gđc. Minca Rabičeva (I.), Joško Janša (I.), Janko Janša (II.).

Skupina zastopnikov oblastev in funkcionarjev. Od leve na desno: Kap. Tauber, vodja zimsko - sportnega centra v Kranjski gori; župan v Kranjski gori Lavtičar; srežki pozlavar v Radovljici Vavpotič; šef zdravstvenega oddelka dr. Katičič; zastopnik ministrstva vojne in mornarice general Živković; zastopnik velikega župana načelnik dr. Marni; starter g. Onidovec; zastopnik ministrstva trgovine dr. Žižek; predsednik Zagrebškega zimskosportnega podsaveza dr. Lipovščak.

Letošnji prvak v vztrajnostnem smučanju na 30 km Joško Janša (S. K. Ilirija) pasira cilj ob burnem odobravanju občinstva.

Danes!

„DETE DRUGEGA“ (Vremensko svetlikanje)

Zakonska tragedija v 5 dejanjih, v glavni vlogi lepa Lia Eibenschütz, lepi Viljem Dieterle in Oskar Marion, Fridi Richard itd.

Burja smeha!

„Samci, ženite se“

Smešopolna burka v 2 dejanjih.

„Doulig-Journal št. 4“ Najnovejši svetovni dogodki.

Ta orjaški program se predvaja danes ob **4., pol 6., pol 8. in 9. uri.**

PREDNAZNAČILO: „ŽENE, KI NE SMEJO LJUBITI“ ? ? ? ? ?

KINO „LJUBLJANSKI DVOR“

TELEFON 730.

Danes!

Prvič v Ljubljani!

„DETE DRUGEGA“ (Vremensko svetlikanje)

„Samci, ženite se“

„Doulig-Journal št. 4“ Najnovejši svetovni dogodki.

Ta orjaški program se predvaja danes ob **4., pol 6., pol 8. in 9. uri.**

PREDNAZNAČILO: „ŽENE, KI NE SMEJO LJUBITI“ ? ? ? ? ?

KINO „LJUBLJANSKI DVOR“

TELEFON 730.

Danes!

Prvič v Ljubljani!

„DETE DRUGEGA“ (Vremensko svetlikanje)

„Samci, ženite se“

„Doulig-Journal št. 4“ Najnovejši svetovni dogodki.

Ta orjaški program se predvaja danes ob **4., pol 6., pol 8. in 9. uri.**

PREDNAZNAČILO: „ŽENE, KI NE SMEJO LJUBITI“ ? ? ? ? ?

KINO „LJUBLJANSKI DVOR“

TELEFON 730.

poracij. Slika o njem pa bi bila nepopolna, ako bi ne omenili še neke poteze, ki ga odlikujejo kot človeka. Navzlic velikim zaposlenostim je bil tudi v privatnem življenju vedno na uslugo vsakemu, ki se je obrnil v kaki zadevi do njega. Premnogo je takih, ki se niso zatekli zaman k njemu za dober svet in nikdar ni štedil ne časa ne truda, ako je šlo za to, da pomaga komu, ki ga je prosil pomoči. Zato smo prepričani, da se ga ob njegovi 70letnici marsikdo s hvalečnostjo spominja ter mu kliče iz dna srca: «Še mnoga leta!»

Tej želji se iskreno pridružujemo tudi mi!

Izid volitev v Delavsko zbornico

Polom klerikalcev, lep uspeh narodnega delavstva.

Z včerajšnjim dnem so se zaključile volitve v Delavsko zbornico. Od 2. na do 7. februarja je glavni volilni odbor sprejemal glasovnice. V ponedeljek 8. tega meseca so se sestali glavni volilni odbor in predstavniki posameznih list, da izvrše zadnji skrutinji in ugotove končni volilni rezultat. Ugotovilo se je, da je bilo 75.106 volilnih upravičencev, da se je pa oddalo le 64.456 glasovnic, dočim je bilo vrnjenih 10.495 in se jih je 55 zgubilo.

Glasovalo je 56.235 volilcev in je ta-

ko glasovalo približno 85 odst. vseh volilnih upravičencev. Od teh so dobili: socialni demokrati in komunisti (nosilec liste Svetek) 29.344 glasov in 27 mandatov,

klerikalci, nosilec Terseglav 15.017 in 14 mandatov,

Neodvisna delavska lista, nosilec Juvan, 8359 glasov in 7 mandatov,

socijalni demokrati, nosilec Bernot 2495 in 2 mandata, radičevci in radikali (nosilec Debelak) 1020 in nobenega mandata.

Neveljavnih je bilo 446 glasovnic.

Največje razočaranje so prinesle volitve klerikalcev, ki so s sigurnostjo računali, da bodo dobili pri volitvah najmanj 22 mandatov. Tudi združeni socialni demokrati in komunisti so računali na absolutno večino, katere pa kljub vsem terorju in volilnim golitujam niso dosegli. Popolnoma pronašli so Pucljevi in Prepeluhovi radičevci, katerih listo je s posebnim oklicem priporočila tudi mariborska oblastna organizacija NRS. Ti dve stranki ste brez vsake zaslombe v širokih krogih ljudstva. Relativno najlepší uspeh so dosegli narodni delavci, ki so kljub velikemu pritisku in nasilju zbrali na svojo listo 8359 poštenih in odločnih mož ter si tako priborili v zbornici častno zastopstvo.

Ko prinašamo volilne rezultate, moramo tudi govoriti, da uradna preiskava o nasilstvih pri volitvah, katere je ugotovil inspektor ministrstva za socialno politiko še ni zaključena in ostane odprto vprašanje o potrditvi teh volitev. Mi smo ž njimi zadovoljni, ker vidimo, da se vrste treznega narodnega delavstva jačajo.

Kakor znano, so organizacije zasebnih nameščencev vložile skupno kompromisno listo. Zato se volitve v tej skupini sploh niso vršile. Na tej kompromisni listi ima narodno in socialno-napredno nameščenstvo pet zastopnikov. S temi zastopniki bo v Zbornici vpliv narodnega delavstva še bolj ojačan. Dokumentirana bo solidarnost narodnega ročnega in duševnega delavstva.

Bitka pri Ljubljani

Fragment iz pravkar izšlih pism in izjav Conrada v. Hötendorfa.

Dunajski pisatelj K. F. Nowak je pravkar izdal novo izdajo svojih knjig o predgovorih in hla storijah svetovne vojne, kateri je pridelal veleznimive dokumente zlasti pisma pokojnega feldmaršala Conrada v. Hötendorfa v letih 1917. in 1918., med drugim navaja Nowak tudi naslednjo Conradovo izjavo o početku vojne v Italijo

«Ob priliki italijanske vojne je bil na meji le tenak pajčolan (samo par brigad, op. ur.) Ko bo Cadorna iz zgodovine doznal, kaj sem jaz hotel, si bo ruval lase. Jaz sem hotel rusko ofenzivo voditi k čim večjemu uspehu. S slutnjami sem se zanašal, da Italijani ne bodo imeli poguma prestopiti mejo. Sicer bi mi nikoli ne bili uspeli na se-veru.

— Napram generalu Falkenhaynu sem dejal: «Vzemimo, da Italijani prodro. Tedaj jih pustim korakati do Ljubljane. To ne bi škodovalo. Dajte mi deset nemških divizij, jaz pa dam deset avstrijskih, jih zberem ob Savi, spustim Italijane v gorovje in jih potolčem, ker so neizkušeni in dovzetni za paniko.»

— Ta efekt bi bil morda le še povzročil, da bi Italijani odstopili od vojne. Treba bi jih bilo samo udariti, edino ofenziva bi jih bila razorožila. In pri Ljubljani bi bilo kakor pri Kustoci.

— Ampak Falkenhayn ni mogel ali ni hotel. Vobče smatram, da so takrat v Nemčiji menili, da se vojna v Italijo še da kakorkoli preprečiti. Moral sem se torej sam zanesti na lastno cenitev in presojevanje.

K tem izjavam bivšega avstrijskega vojskovodje je dodati to-le: Prvič vedo pri nas vsi, da je točno, kar fm. Conrad trdi. Ob izbruhu vojne je bila avstrijska meja proti Italiji skoraj nezaščiten. Kar pa pokojni Conrad ni mogel vedeti, je to, da so bili Italijani predvsem od strani svojih rojakov iz Trsta ven natančno obveščeni o pravem stanju stvari. Tudi naši narodni krogi so sigurno računali s takoišnim prodiranjem laške vojske in še pred izbruhom vojne v Italijo je poseben odbor v Trstu sestavil oklic, ki naj bi bil Italijane opozoril, da prihajajo na jugoslovensko ozemlje, ki iskreno želi ujednjenja z ostalimi deli naroda ter je sovražnik Avstrije.

Italijansko armadno vodstvo ni verovalo. Postopalo je z velikansko bojazljivostjo in še je v spominu, kako je par brigad starih črnovojnikov zadrževalo cele tedne laško milijonsko armado. Ko so potem prispela na avstrijski strani ojačanja, je laški ofenzivi v notranjosti za vedno odklenalo.

Conrad-Hötendorff je pripravljaj Ljubljani in Sloveniji krvavo, žaostno usodo. Bojazljivost Italijanov je rešila

Darujte za Sokolski Tabor!

